

Předplatné:
čtvrtletně KČ 7.50
pololetně „ 14.50
celoročně „ 28.—
Do ciziny
čtvrtletně KČ 12.50
pololetně „ 24.50
celoročně „ 48.—
Reklama a platy
budte řízeny na admi-
nistraci „ČESKÉHO
ZÁPASU“, Praha II.,
Krakovská ulice č. 7.
Telefon 6288.

ČESKÝ ZÁPAS

Rukopisy a dopisy po-
slány buďte redakci
„Českého Zásasu“
Praha II., Krakovská
ulice číslo 7.
Knihkárna „Blahoslav“.
Telefon č. 6288.
Rukopisy se nevracejí.
Peníze splatné a žalo-
vatelné v Praze.

LIST NA OBRANU NÁBOŽENSKO-CÍRKEVNÍ SVOBODY NÁRODA ČESKOSLOVENSKÉHO.

Vychází týdně s datem čtvrtletním.

Oficiální orgán církve československé.

Vychází týdně s datem čtvrtletním.

„Církevní absolutismus jest poduška světského, jeden s druhým stojí, jeden s druhým klesá“.

Havlíček: Epištoly Kutnohorské roku 1851.

Naše postyla.

Mesiánství v dítěti.

(Lukáš II., 25—36, 38.)

V Jeruzalémě byl člověk jménem Simeon. A člověk ten byl spravedlivý a bohabojný a očekával potěšení Izraelova, a Duch svatý byl v něm. A on dostal zjevení od Ducha svatého, že neužije smrti, leč by dříve ušel Mesiáše. I přišel z nutkání do chrámu, a když rodiče přinesli malého Ježíše, aby zaň učinili podle zákona, vzal jej i on do náruče a velebil Boha. I zvolal: „Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého klidného, neboť viděly oči mé spásu tvou, kterou jsi připravil před očima všech národů, světlo k osvícení pohanů a k slávě lidu svého izraelského.“ I divili se otec a matka jeho těm věcem, které byly praveny o něm. Simeon požehnal jim a řekl matce Marii: „Hleď, tento jest ustanoven k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a na znamení, jemuž budou odíratí, a tvou vlastní duši pronikne meč, aby se zjevila smýšlení lidských srdcí.“ Byla tam též prorokyně Anna, dcera Fanuelova z pokolení Aserova, velmi již staříčká... A ta přišedši v touh hodinu, velebila také Hospodina a mluvila o něm všem, kteří dychtili po vykoupení Izraelově...

Jako pěkná legenda se čte Lukášovo vypravování o Simeonovi a Anně. Má v podstatě patrně býti vyjádřením onoho napětí v Židovstvu, oné touhy a očekávání zachránce kultury — Mesiáše.

Po útrapách národa způsobených ne-diplomatickým vedením jeho politiky, hlavně tehdy za útisku mocné vlády panovníků římských, nejplamenněji se rozhořela ve vzpomínkách slova Izaiášova: „Zkuj se meče v motyky a kopí v srpy; nepozdvihne národ proti národu meče a nebude se již cvičiti k boji...“

Náboženské snilkování a touha po takovém království božím dostoupily vrchole. Prorocké zkazky minulosti oživovaly; v každém zjevu, který za jiných okolností by byl třeba zůstal nepovšimnut, viděla se jítřenka mesiášského věku. Kdo trochu přemýšlel chápal, že cosi „visí v ovzduší“. Každý převrat, ať politický či kulturní, je bezděčně vycitován. Kdo v Čechách na příklad před rokem 1918 netušil, že nadešel kritický sklon dějin, že se něco obrovského chystá? Pouta přepjatá k prasknutí, systém k nemožnostem zahrocený, v podvědomí vzbuzují předtuchu, že se něco stane.

Tenkrát to bylo v Pojordaní také: pověra a hmotářské pojmání náboženství (vliv Egypta a Syrie), kouzelnictví (z Babylonie a Persie), suché a podvodné obřadnictví (z Řecka a Říma) budily protest ducha židovského, který se nemohl hlavně smířiti s úkazem, že i ofi-

ciální bohoslužba podléhá neblahým vlivům ciziny.

Bylo by mylné mysliti, že pravověrná srdce Židů toužila po něčem novém v náboženství. Právě naopak, cizí prvky se proto nenáviděly, že byly novotářstvím, kdežto potomci Izraelovi očekávali pomoci od někoho, kdo ty novoty politické i náboženské odklidí a zavede zase starý řád. Jako vždy minulost ve vzpomínkách nebo líčeních má okouzlující pohádkový ráz zlatého věku, tak tomu bylo i s minulostí židovskou tenkrát, kdy přítomnost byla až příliš suchá a neutěšená. I osobní ctnost i vykoupení národa se v té době vidělo v pevném zavedení osvědčených řádů. Pokrok se viděl v návratu k minulosti.

Nepřekvapuje, že právě v starcích vrcholily touhy a přesvědčení, že přijde hrdina — osvoboditel.

Stařec, cítě úbytek osobních sil a svůj brzký konec, čte nejsprávněji v knize zkušeností; takřka denně si činí účet z vlastního života i ze svého okolí. Zkoumá, čeho bylo dosaženo a co bylo opomenuto. Vzněcuje-li se, tož jen přehlídkou, co z tužeb zbývá uskutečnití příštím pokolením. A právě že cítí tělesnou nemožnost vlastní, skládá všechny naděje v mládí jiných.

Nikdo nedovede se zahledět na novorozeně s takovou úctou a důvěrou, jako stařec. Žádného dítěte nepodceňuje, každé mu tají možnost, že uskuteční v životě více, než mohl on sám. Je to vytříbené přesvědčení lidské duše o pokroku. Matka a stařec budou vždy naruživými obhájci schopností dětí...

„Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého klidného, neboť viděly oči mé spásu tvou...“

Simeon tuší brzkou smrt. Tohle dítě jest snad poslední, které hýčká. Sám nezdolal a nevyjasnil doby. Odejde však ze života kliden, konal, co mohl; nemůže za to, že neměl mesiánské nadání. Snad tohle dítě... Snad v něm se zobrazí Bůh „světlem k osvícení pohanů a k slávě lidu svého...“

Lukáš ovšem mu nevkládá do úst „snaď“, nýbrž zcela určité: „Hleď, tento jest ustanoven...“ Zcela obvyklý sloh spisovatelů té doby. Prorockví židovská musila mítí určité znění. Nebylo v nich obojakosti starořecké delfické věštírny, nýbrž vášnivá důvěra a přesvědčení. Konečně, příběh o Simeonovi a Anně jest psán ve značném odstupu doby, kdy pronikavá činnost Ježíšova vyhranila již úžas vyznavačů a nevoli odpůrců: co on v životě dokázal, tomu po jeho smrti nevinná oddanost dávala prorockou pečeť.

Krásná vložka o Simeonovi staví nám před oči cenu dítěte: ono jest pokračovatelem života, ono ponese na svých bedrech to, co my před branou hrobu složili... Čeho my nedodělali na liše života, buď že prostředí bylo rdousivé, buď že se nám nedostalo sil a let, v tom má dítě pokračovati...

Zákon vývoje a pokroku nezná odpocínutí; nikdo nedodělá díla tak, aby mohl říci: „Dále se nemůže, dále se nesmí.“ Tragická ustrnutí kultur jsou vymluvnou výstrahou každé domýšlivosti, ať osobní či dobové. Co bylo pýchou a úžasným pokrokem své doby, stává se směšným a neudržitelným v očích potomstva. Všecko na světě vyžaduje dalšího úsilí, všecko volá po pokračovateli...

Dítě jest vždy v jistém smyslu mesiášem a světlem nové doby. Od dětí bude žádati život vždy více než od otců, proto by měli býti i zdatnější a schopnější potomci, než jejich rodiče. Jaká však společenská bolest a tragika tkví v opaku! V dětech by neměl lidský rod slábnouti, nýbrž slítni. Jak se učeně říká, ne degenerace, nýbrž regenerace.

A důsledně vzato, každé dítě by mělo býti zdatným tvůrcem nových lepších dob. Příroda je také důsledná a účelná. Lvice na poušti se vyvine pravidelně vždy k náležitě vykonosti, jak po něm příroda žádá. Hříbata divokých koní nezakrňují; rybí potěr přímo oplývá zdravím a svěžestí.

Dotírá otázka: proč právě člověk je stále malátnější ve svém rodu, že mu nadání a sil ubývá? Proč právě on úžasným procentem hyne v nemluvněcích letech, ne jako rybičky od dravých štik, nýbrž vlivem zatížení, které si přináší na svět? Proč on tak zhusta z bledeho dětství se těžce probírá k malátnému jinošství a k trosečnickému mužství? Proč jinde u tvorstva jest životní schopnost a čínorodost pravidlem, kdežto u člověka skoro už výjimkou? „Já nejsem nadán“, „tohle já nezmohu“, „kdepak já“ — jsou ty skleslé omluvy většiny. A přece se zdá přirozeným a žádoucím, aby člověk pravidelně byl schopen k vysokým účelům svého lidství, tak jako každý jiný tvor skoro bez výjimek plní své přirozené poslání. Tyhle otázky se nedají odbyti nějakou naivní větou o dědičném hříchu, o úkladech satanových, zde jest potřebí jíti ke skutečnému zdroji zla...

Nelze nepřisvědčiti, že člověk zneužíváním své přemýšlivosti osobně sám v sobě ničí síly a schopnosti. Mluví se také o zatížení po předcích. Ovšem, snad mnoho zrůdností jsme si odnesli pro život z mateřského těla. Lékaři zjistili, že „buňka má paměť“, totiž že čímkoli poškozená, neztrácí své rány. Nevíme, jak žili prapředkové, jak třeba už v nich nám bylo ublíženo.

Ale jest zbytečné a neplodné pátrati po příčinách v přítmi tak odlehlém. Přirozenost jest konečně mocnější než lidské chyby; a převládající zdravý základ by leccos zase uvedl do pořádku, kdyby nebylo nových chyb a škodlivin v životech jednotlivců.

Popatřme jen z blízka, jak se žije, jak žijeme sami, jak se vychovávají děti. Jak se s nimi zachází? Jak se na ně hledí? Ne už simeonsky; nevidí se v nich „spása“, „světlo“. Ještě ten dědeček a babička trochu se v nich shlížejí, ale už i to stáří jest trochu zatížené a jiné než za doby Simeonovy. Kromě těch pohádek a mechanických modlitbiček neumí dáti vnoučeti ničeho. Otec a matka pro celodenní shon nemívají na děti času. Dítě první nebo jedináček, zvláště u majetných, se přesycuje něhou, zahrnuje často až zbytečností, chorobně zanáší pohodlím; tak už od dětství se v člověku podlamuje podnikavost, snaživost, sebedůvěra. Další děti zase strádají nedostatkem péče. Čtvrté, páté dítě v chudé rodině je vítáno výčitkami, které často potrvají až do věku, kdy dítě chápe. Tím klíčí sémě nevděku, prorad, zatvrzelosti a charakter velmi trpí.

Sociální nerovnost je strašnou metlou výchovy. Kainovská závist i vražednictví jest v ní. Přebytek změkčuje a kazí, nedostatek zachmuňuje a kazí také.

Otázka výchovy dítěte úzce souvisí s ostatními společenskými otázkami, ale troufám si říci, že jest otázkou stěžejní. Snad bychom se dostali ze začarovaného kruhu s problémem ozdravení společnosti, kdybychom se chytli téhle nitě. Schopné potomstvo bude s to vyrovnati to ostatní...

Mistr Bílek vytvořil krásný obraz, pod nějž umístil slova výkladu: „Kterak milost k nám se běře v dítěti — spasiteli.“ Hluboké a výstižné... Jen se nad tím zamyslet a dát si pohnout srdcem. Kdo ví, zda by byl Jéžíš vyspěl v Mesiáše u jiných rodičů, než u těch, kteří ho vychovávali. Jest mesiášství v dětech, ale aby ono přešlo ze stavu možnosti ke skutečnosti, aby způsobilo novou, lepší dobu, je potřeba to pochopiti, jako tenkrát Simeon, a vychovávat jako Marie a Josef. Ti rodičové prakticky ocenili Simeonovy naděje, a Jéžíš je uskutečnil.

—ný.

BESÍDKA.

JÍLEK J.:

O staročeském duchovenstvu čtení přelíbezné.

Pisatel této besídky čítá velmi rád dějepisné knihy... Jsou už tak mezi lidmi různé náklonnosti. A tak oheďy zas po letech vzal do ruky Tomka. Ano, divte se, ctihodného Wáclava Wladivoje Tomka a to jeho „Dějepis města Prahy“. — Je toho řada svazků. Tak namátkou vytáhl svazek III., stejně namátkou někde uprostřed rozevřel a zase jen náhoda chtěla tomu, že to zrovna byla kapitola o duchovenstvu.

Velké a spasitelné ponuknutí jej náhle prožehlo! Napíše o tom nějakou besídku. Dostí už těch utrahačných povídaček o kněžích zlých, helm-brechtných a smilných, o těch různých zlořádech, kterými prý kněží nehodní před reformací snižovali církev i sebe, takže pak všelijaká reformátorská chamraď protifirská ten chlévec úsilovně musela čistiti, dosti toho! Vždyť beztak jest to jen samá lež a podvod jak to občas nad slunce jasněji prokazuje „Pražský Večerník“ i arcibiskupská

Do nového roku.

Na prahu nového roku stojí naše ČCS s klidným svědomím poctivě vykonané velké práce v roce minulém. Kdo za takových těžkých podmínek uměl neumdlít a nezmalomyslnět, ten se nemusí bát. Náhodou došel redakci obšírnější dopis z jedné naší horské obce, ze známého Machova u Police — čtenář jej najde otisknutý dále v listě — a tam v klidném, rozvážném líčení všech těch strastí, které náboženská obec za přešlý rok přežila, naleznete v malém osudy celé československé církve v uplynulém roce 1924.

Výboj exponentů římsko-katolické církve pokračoval za asistence vykonavatelů zákonů republiky tam v onom Machově stejně jako v š u d e j i n d e...

Není vinna republika, nejsou vinny zákony, které byly šity na pokorně ohnutý hřbet rakouské monarchie a na něž byla brána míra v Římě, ne, jsou vinni ti, kteří jich nedovedli včas změnit. A tak se stalo, že měla naše ČCS i v roce 1924 **ne jeden Machov, ale sto...**

Ale přes to pracovala mnoho a požehnáno bylo dílu jejím. Obce žily, rostly a porostou bohda i v novém roce, jenž své neznámé osudy nám nese vstříc. Věru, větší nepřízně nám stěží bude moci přinést, není tedy nutno se báti.

Tím méně, že dnes je církev vnitřně silna, úplně ve všech obcích ideově jednotna, prosta prvků, které jí byly v neprospěch. To, co stále bylo námi tvrzeno, že totiž konstatování dvou směrů v církvi je buď neinformovaností nebo škodolibou lži odpůrců — to nám minulý rok prokázal. Moravská čísla mluví... A za několik dnů dovrší církev dílo v nější organizace řádným zřízením svých biskupů se současným svěcením prvních svých duchovních vlastním obřadem... A pěkné nové, bílé naše sbory, budované neúnavnou prací našich bratří a sester, svítí do kraje...

Noví duchovní nové církve v nových sborech uprostřed našich nových lidí — není to krásná představa? Představa, která se stává skutečností...

A dejž Bůh, aby přicházející rok 1925 k tomuto dílu přispěl měrou nejhojnější!

A.

kaditelnice ze Pštrosovy ulice. Ti kněží byli hodní, žili mravně, vzdělávali lid, povznášeli jej nábožensky, usilovali o svůj i lidu lepší mravní život se všech sil — To jen takový všelijaký Palacký, Denis, Winter, Jirásek atd. nestáli za nic... Ano, Tomek, to je „správný“ dějepisec, ale ti ostatní?

Jednak je to ctihodný starý pán — ano, vždyť jsem to věděl, podle slovníku i podle pravdy žil od 1818 do 1905 — byl profesorem rakouského dějepisu na pražské universitě, hájil celý život zásady vládně t. j. rakousky konservativní, tedy zas záruka, že se jistě nespouštěl do nějakého divného myšlení a hloubání, inu ideální dějepisec. A jakou teprv radost besídkář pocítil, když se o tom milém Tomkovi dočetl v Novákových „Dějích české literatury“, že ten „Dějepis města Prahy“ obsahuje obrovský vědecký materiál, že spisem tím se postavil po bok Palackému, ač prý je „pln otevřené antipathie k Táborům, Bratřím a českým protestantům, stojí na straně státní a církevní autority“, a „nerozpakuje se schvalovati násilných prostředků, jimiž církev a stát se domáhaly svých práv.“ To už byl pisatel pevně odhodlán z toho bohobojného Fridolina Tomka něco otisknouti a když při náhodném otevření jiného svazku Tomkova díla se dočetl, že „vítězství římsko-katolické církve (rozuměj: po Bílé Hoře) navrátilo národu našemu pravou zbožnost,“ tu už to bylo rozhodnuto skálopevně...

Odvolávajíc se na prohlášení uveřejněné v t. č. „Českého Zápasu“ zasíláme našim prodejnám zvýšený počet výtisků čísla 1., aby byla pro agitaci dostatečná zásoba.

Na horké půdě.

Dávno již se o Machovu nepsalo a jen zřídka byla v některých časopisech malá zmínka o nějaké význačnější události u nás a to ještě třeba i zkreslená. Chceme tímto naši veřejnost zpravit o některých věcech důležitějšího rázu.

Dne 1. srpna 1924 odešel od nás br. duchovní správce Volf na nové působiště do Nymburka a k nám přišel br. farář Šnoflák, ze Skutče. Po jeho jednoměsíčním pobytu zde u nás zabrán byl kostel, kterého jsme od r. 1920 i s farou používali, čekajíc stále na slibované rozhodnutí parlamentní. Byli jsme za to polit. správou pokutováni a různými nařízeními stíháni. 5. září ve ¼8 hod. ráno přijelo automobilem 19 četníků spolu s p. radou Leinerem z Broumova. Poněvadž na ten den hlášena byla bohoslužba, byl kostel v tu dobu právě otevřen, když četníci přijeli. Ihned obsadili kostelní vrata, br. kostelníka propustili a vrata uzamkli silnou železnou závorou. Měli s sebou k té práci jednoho zámečníka z Hronova. Na faře vyzval p. rada Leiner br. duchovního, by mu odevzdal ode všeho klíče, že místnosti námi používané zabírá ve prospěch řim. katolíků. — Záhadou jest nám až dosud, že o tomto aktu zdejší příslušníci řim. kat. církve věděli předem a my, resp. obecní úřad ničeho.

Br. předseda rady st. Ticháček ještě s několika bratry dostavili se do fary k p. radovi k vyjednávání, upozorňujíc jej, že při posledním jednání prohlásil, že s ozbrojenou mocí nám kostel a faru zabíráti nebude. To však bylo vše marné. Na žádost vyjednávajících bratří slíbil, že se přičiní, aby br. duchovní Šnoflák a br. Cyrill Tér se ženou a pěti dětmi mohli nadále zůstat na faře, ježto fara má osm místností. Četníci zůstali taktéž na faře ubytováni a sice zůstalo jich 5—10 až do 29. září. Za týden po zabrání dostal br. farář a obecní úřad v Machově přípis od p. rady, aby br. farář do týdne se vystěhoval a pro br. Cyrilla Téru s rodinou aby obecní úřad opatřil taktéž byt, že faru nechce p. opat v Broumově od něho taktéž přijmouti, ta že musí býti prázdná. Br. Cyrill Tér zůstával tam jen prozatímně, poněvadž dne 16. května vyhořel a chudák vhodného bytu neohl sehnati. Na rychlo vysláni byli od r. st. br.

sko-katolické církve (rozuměj: po Bílé Hoře) navrátilo národu našemu pravou zbožnost,“ tu už to bylo rozhodnuto skálopevně...

A tak se do toho dal, zůstal u té kapitoly o duchovenstvu a sem tam něco z toho bude citovati. Doufá, že si to přečtou i pánové z ctihodného „Čecha“ a budou si to pochvalovati. Vždyť je to z Tomka, dějepisce velikého sice vzděláním a vědomostmi, ale černožlutého a konservativního až běda — tedy muže vysloveně jejich typu. (Totiž. pardon: jejich typu až na to vzdělání — sazeč.) Ten věru, neubral-li raději dvě slova, jistě jediného slova chvály nepřidal...

Tož, milí milosignorové z „Čecha“ a odjinud, pěkně se sesedněte, šňupněte si ještě, než začnem a já vám kousky přečtu. Kdo to vydrží až do konce aniž by sebou zavrtěl, ten dostane na mou přimluvu řád „Pro ecclesia“. Hotovo? Je tu už taky tatíček Horský ze Šárky? Ano? Tak dobře!

* * *

Otevřeme si knihu toho milého pána, který svůj konservatismus symbolisoval i tím, že poslední v Čechách psal a dával tisknouti své knihy pravopisem písčím místo v staré w a místo ou důkladně au (Olomau) na straně 204 III. dílu musejního vydání z roku 1875 a čtème:

„Nejméně pilnosti ve službách božích proka-

Ticháček a Kubíček Josef do Prahy, aby se domáhali na příslušných místech zastání a porady, co a jak se má zaříditi. U ministerstva vnitra bylo jim řečeno, že s Machovem byl při řešení otázky „zabírání“ kostelů nejtvrdějším oříšek a že prý toto je právní stav, se kterým se nedá ničeho dělati... Přijeli s takovou jako odjeli a tudíž nezbylo nám nic jiného, než se podle toho „právního stavu“ zaříditi. Panu opatovi nezáleželo na tom, kam se br. Cyrill Tér s rodinou nastěhuje, jen když fara bude prázdná, čistá od těch sektářů, aby tam těch osm místností stačilo pro řím. katolického faráře a — příslušenství...

Tak a co dál? Místnost vhodnou jsme neměli, kde bychom vykonávali bohoslužbu, konali jsme ji tedy před farou na malém prostranství u Lípy svobody. — Dne 28. září byl za řím. kat. faráře instalován P. Vít Rydl, ten, který tenkrát byl vyvezen, ale hodlal zase zde působiti. Přijel sám pan opat a kolik těch velebných pánů bylo s sebou ani nevíme. A my hezky u Lípy svobody vykonali zase naši bohoslužbu a ti odsouzení hudebníci doprovázeli píseň, kterou lid, v ten den zvláště shromážděný, zpíval a br. duchovní Šnoflák v promluvě povzbuzoval ku snášelivosti. To však nemohli strpěti římsí katolíci, že my před jejich farou konáme bohoslužby a proto vyslali deputaci k p. radovi se snažnou žádostí a to: 1. aby nám p. rada bohoslužby u Lípy svobody zakázal konati, 2. aby zakázal Žižkovy oslavy, které hodlala místní osvětová komise uspořádati na den 12. října, 3. aby zakázal nám používati školní místnosti k bohoslužbám, o jejíž propůjčení byla radou starších podána žádost k místní a okr. školní radě. V tom se však zklamali. Bohoslužby jsme konali nadále venku do té doby, až nám vyřízení od školních rad došlo, a oslavy Žižkovy vykonali jsme pietně. K bohoslužbám používáme nyní školní místnosti v občanské škole, jest však bohužel trochu malá. Čekáme stále na sliby vlády, poněvadž my zde v chudém horském koutě nemůžeme se ke stavbě nového sboru odhodlati. Snad jednou se přece dočkáme! —

První nedorozumění mezi námi a římskými katolíky bylo při pohřbu. Řím. kat. farář totiž rozdělil hřbitov na dvě polovice a to jednu nám — ovšem onu k lesu — a druhou pro ně — tu směřující ke kostelu. Dobře tedy. Byli jsme zatím spokojeni. Při druhém pohřbu však zakazoval našemu hrobníku kopati hrob a při třetím zakazoval zase a ani máry již nechtěl půjčiti... Udal hrobníka a radu st. advokátovi, který přípisem sdělil, že řím. kat. farář p. Vít Rydl nám zakazuje, jako správce onoho hřbitova, aby náš hrobník pro nás hroby kopal, že smí jen kopati pro každého hrobníka „římsko-katolický“... Do tří dnů, že má rada starších slib sděliti p. advokátovi Seidlovi v Polici

zovalo právě duchovenstvo vyšší, prelátí a kanovníci. Jak měli dbáti mnoho o kostel mužové zaneprázdnění ve službách při dvoře královském nebo v kancelářích arcibiskupových, kterým prebendy byly více odměnou za tyto služby než za výkony povolání duchovního? Jak měli činiti žádost svým povinností v kostele, když měli kanovnictví nebo hodnosti při dvou, při třech i čtyřech kostelích zároveň, a to ne vždy veskrz v Praze, nýbrž i ve vzdálených místech a zemích? Mnozí také neměli jiných povinností, ale k duchovnímu stavu netáhlo jich povolání, nýbrž toliko požitky; jsouce zhusta mladí páni šlechtického rodu, měli již vychovaním svým víc náklonnosti k čemukoli jinému než ke službě kostelní; mnozí ani nebyli dostatečně oprávněni ji konati, nemajíce svěcení na kněžství. Protož stěžoval si již arcibiskup Arnošt při vydávání nových pravidel kostela pražského roku 1350 na nedbalost při něm ve službě boží, a zejména na zřetelnost mnohých kanovníků, kteří prý jen když mají bráti nějaký požitek, přicházeli k sídlu svému při kostele a jak jej popadnou, ihned a honem zase utíkají; čemuž hleděl aspoň částečně učiniti přítrž nařízením, dle kterých měly se podíly z důchodů dostávat hlavně jen kanovníkům sídlícím a kostel skutečně navštěvujícím.“

n. M., jinak, že on věc tu předá soudu. Tedy soudy zase. Rada st. odvolala se však k okr. pol. správě a v případě záporného vyřízení odvolá se r. st. k zemské pol. správě. Zdá se nám, že těch soudů jsme zažili dost a dost. Málo obcí ČČS jest tak soudně stíháno jako naše. Jinou zbraň řím. kat. neznají než s každou maličkostí hnedle k soudu! Důkazů takových zažil zde bohatě mezi námi br. farář Volí, který v novém působišti nechť žije spokojenějším životem. — Po odebrání kostela p. radou Leinerem došlo schválení naší náboženské obce, které mnohokrát urgováno.

Co nám nyní zbývá? Pracovali jsme již dosti. Obzvláště udržení kostela stálo velkou námahu a v té věci si získal zásluhu též odešlý od nás br. farář. Čtyři a půl roku není krátká doba. V té době ovšem mnoho soudů se odbylo, mnoho pokut následovalo, z nichž některé přece byly odvolány a co všeho ještě jiného. Slibovali jsme, že kostel udržíme do rozhodnutí otázky církevně politické v parlamentě, avšak přece již nám nebylo možno vzdorovati. Dočkali bychom se vůbec? Naši členové, kteří se o tuto věc zasazovali, zasloužili by si odměny alespoň v tom, aby kostel onen mohl býti námi spolupoužíván, ne-li více, neboť jest málo takových náboženských obcí, aby tak pevně hájily stanovisko svobodných republikánů, proti „právním“ držitelům moci. — Římsí katolíci se těšili, že až oni budou míti kostel, že nastane zde u nás velký zpětný přesun do jejich církve; avšak co snad i nás samotné překvapilo? Pokud až dosud víme, byla to jedna jediná starší žena a jeden mladší ženatý muž s rodinou, který převzal varhanictví. Že se více římským katolíkům nepoštětilo získati, o to má zásluhu br. duchovní Šnoflák, který se všemožně přičinil, aby naši příslušníci na započaté dobré cestě setrvali.

Tím tedy bychom alespoň částečně ukázali naší veřejnosti obrázek z Machova, byť neúplný a hodně zkrácený. Těch menších bolů máme zde ještě mnoho. Těšíme se jen, aby již ony sliby vlády jednou v parlamentě byly uskutečňovány a nám zde dostalo se částečného ulehčení. Snad jednou nadejde doba plnění ne jen slibování a pak vy, kteří budete v tom pracovati, vzpomeňte, že tam, na kladských hranicích, v tom kraji, o kterém píše Jirásek, tam, že čekají bratři a sestry, aby se mohli na své půdě pevně a bez nebezpečí kriminálu postaviti proti vnitřnímu nepříteli republiky a národní kultury.

Reklamace se nefrankují, stačí napíše-li se na lístek formátu pohlednice čitelně „Reklamace“ do čela lístku.

Ale, pánové! Klid! Vždyť já vím, pane kanovníku, že vy, kanovníci dneška, už nejste tak hlodaví, jak vaši předchůdci, tak co tak vyskakujete! Že budete nebožtíka Tomka žalovat pro urážku nábožensví? Já vím, v paragrafech jste silný a rád s nimi pracujete, ale na tohle přeci byste nestačil. A konečně, dokud nebude arcibiskup Kordač žalovati Tomka za to, že napsal na str. 204 o jeho dávno zpráchnivělých předchůdcích, že „ani arcibiskup nemohl pokaždé pro mnohá zaneprázdnění osobně sloužiti velkou mši ve svátky o kterých to bylo předepsáno,“ dotud mlčte i vy. Mohu pro vás udělati jen jedno. Aby vám nebylo líto, že na vaše kanovnická záda toho bylo naloženo víc než na ta „obyčejná“, tak si dnes ke konci přečteme ze str. 205 že „vlažnost vyšších přirozeně nakazila také nižší. Vikářům kanovníků, kteří měli říkati hodinky místo pánů svých, bývala při tom dlouhá chvíle (!); i krátili ji sobě, jak též kárají již statuta z roku 1350 (Arnoštova) zvláště tím způsobem, že opouštěli lavice pod záminkou čekání na své pány a pobíhali déle než bylo třeba po kostele i vybíhali přede dveře s komžičkami a mitrami, aby jimi oděl pány při vstoupení jich do kostela“ —

No, tak co, je vám už líp? Ne-li tak vám pomohu citací ze str. 205: „Na faráře a nájemníky

Okénka do světa.

Redakce byla již několikrát upozorněna, aby si také „trochu všímala i toho, co se děje za hraničními sloupy republiky“ a tož se pokouší nějakým způsobem příkazu dostáti. Snad ten nadpis by to říkal nejlépe: „Okénka do světa“! To není ani suchopárný přehled zahraniční politiky s oněmi bezčetnými telegramy, které tak svědomitě nečítáme v denních listech, ani žádné komentování zahraničních významných jevů viděných s hlediska jedné politické strany, či zájmové skupiny. Je to prostě okénko. Nic víc a nic méně. Konečně, snad bude příklad názornější.

*

Anglie je jistě mocná velmoc. A velmocí jsou bezohledné, prosté sentimentality a vládnou prostředky netušenými. Anglie je jich typem. Ukázala to nedávno, kdy jediným gestem zbořila mírotvornou práci Benešů zamítnutím ženevského protokolu. A její velmocenská prozíravost, která myslí na desetiletí dopředu je vhodně prokázána její dnešní politikou egyptskou. Egypt je sice samostatný, ale je ve skutečnosti anglickou kolonií... Rozumějte tomu jak umíte. Kolonií je proto, že jej má plně v moci Anglie a ne on sebe sám. Nevěříte? Tož otevřme okénko.

V egyptském Kairu byl loni 19. listopadu zavražděn z politické msty nejvyšší anglický velitel Lee Stack... Samozřejmě uražená velmoc se ohradila tvrdým ultimátem a v jeho 6. bodě Velká Britanie oznamuje, že „retensní (zadržovací) schopnost hráze sennarské, až dosud pro zavlažování 300.000 feddanů dle úmluvy s Egyptem stanovená bude zvětšena tak, jak toho budou okolnosti potřebovati.“

Angličtí inženýři totiž dostavují na modrém Nilu, v horním Sudanu ohromnou hráz pro zavodňování, kterým by se pusté pláne Gezirah mezi bílým a modrým Nilem ležící a přes 126.000 ha měřící proměnily v úrodné plantáže bavlníkové. Kdyby vskutku provedla Velká Britanie tento záměr (jako svého času u Assuanu, kde po 10 letech zvětšila nadržované množství vody z 980 na 2300 milionů krychlových metrů) tu mohla by zadržovati anebo aspoň snižovati zárodnící záplavy nilské a proměnit tak dvě třetiny úrodných krajů egyptských v písčitou poušť. Technické dílo, které mělo vyvolati jen blahobyť a rozkvět země, stalo se v rukou diplomatů zbrani účinnější než všechna opatření vojenská. —

Tady vidíte malým okénkem Anglii celou. Mocnou, strašnou a prozíravou a nutno-li, uemi-losrdnou...

*

Otevřme okénko jiné. Španělsko! Nejkatoličtější země Evropy (má také nejvíc analfabetů).

kostelů farních (!) byla dávná stížnost, že méně dbali obecných služeb božích (t. j. obřadů povinných a bezplatných — pozn. red.) a více obřadů zjednaných, z nichž měli výdělek. Již statuty Arnoštovými roku 1349 muselo se z té příčiny zakazovati, aby nebyly v témž kostele nikdy dvě zpívané mše slouženy stejnou dobou (!!). Mnozí faráři z lakomství i z pohodlí začínali více mší rozličných zároveň a nedokonávali jich. Zakázáno to nařízením synodálním z r. 1366; ale příčina ku kázaní toho nepřestala ani v pozdějších dobách...“

* * *

A tak to jde v tom vzorném dějepisci stránka za stránkou! Tož jen si, pánové, v milém Tomkovi horlivě říkejte! Naleznete tam mnoho o tom, co bylo, ale najdete tam i mnohé charakteristiky, které jsou věrným obrazem dneška. Je-li vaše oblibené rčení Roma aeterna, Věčný Řím, obyčejně naivním holedbáním, platí to zaručeně o chybách Říma. Ty jsou opravdu věčné. Vy se sice již ani z těch nejkřiklavějších chyb ničemu nenaučíte, ale snad takové zrcadlo kulturních dějin, zrcadlo tak poutivého broušení jako Tomek, by vás mohlo učiniti skromnějšími. To-li by se stalo, dosti by se stalo a pisatel by byl spokojen...

Mají tam moc pěkných věcí najednou. Škaredou válku s povstaleckými domorodými kmeny v Maroku, která stála již desetitisíce nejlepších synů země, pak krále Alfonse XIII., který prý jako hlavní akcionář paroplavební společnosti středomořské má velmi hmotný zájem na tom, aby pokud možno ještě mnoho desetitisíců dalších Molochových obětí bylo vezeno na jatky do Maroka, poněvadž společnost s králem na špičce na každém transportovaném vydělává tučné peníze, které stát platí a jiné pěkné věci.

(Zitu Habsburskou s 8 exarcivévody a exarcivévody kněmi ani nepočítáme.)

A ten královský trůn se šeredně viklá. Pomáhají při tom všichni pokrokoví lidé Španělska, vedení známým spisovatelem Blasco Ibanězem. A když čteme v telegramu z Paříže ze dne 20. prosince, že „Ústřední výbor katolických spolků se usnesl, že u příležitosti brzkých narozenin krále Alfonse a královny uspořádá projev oddanosti k trůnu a vypíše národní půjčku na postavení pomníku králi Alfonsovi,“ jasně vidíme našim okénkem příčiny dnešní kulturní zaostalosti Španělska, tušíme, jakou roli tam hraje strana římských katolíků a Řím sám, víme, proč loni Alfons líbal papeži pantofel, a ochotně věříme klerikálním listům, že pádem španělské dynastie by „myšlenka katolicismu utrpěla“. A zdá se, že asi utrpí...

O krásném snu. Také okénko! Jenomže není jim nikam vidět. Perspektivy, které se jim ukazovaly, byť jen slabě nadýchnuté a mlžné, zmizely docela. *Anglie* (zas) foukla a — je dočasně po snu. Loni v září v Ženevě zástupci 49 států projednávali otázky snížení zbrojení a zamezení válek. Jednání skončilo usnesením t. zv. *ženévského protokolu* obsahujícího různá usnesení mající vznešený úkol *vrátit člověka civilizaci*. A nyní se užaslý svět dovídá, že *Anglie* a s ní *Itálie*, *Japonsko* a ještě jiné státy jsou rozhodnuty nechat usnesení, učiněné v Ženevě, *vůbec padnouti*. Nedojde k parlamentním schválením protokolu, *nedojde k jeho provádění*, nedojde podle všeho ani k *svolání oázbrojovací konference*. Nebude zatím žádné všeobecné úmluvy k *zabezpečení světového míru*. Na místo všeobecné smlouvy mezi státy proti útočné válce má se vytvořit aliance mezi Anglií, Itálií, Francií a Německem, po případě bez Německa, která by poskytovala žádoucí bezpečí Francii a Belgii, a byla zároveň prostředkem k ovládnutí Evropy a kolonií *několika velmocemi*. Na místo světové demokracie národů, k níž směřoval ženévský protokol má se utvořit vláda nejmocnějších, která v podstatě bude znamenat návrat do předválečné diplomacie a *předválečného militarismu*.

Taková je skutečnost. Poslanec Modráček v „Právu Lidu“ pěkně praví: „Byl to sen či pouhá komedie? Bylo to obé. Byl to sen malých, ochranných potřebujících států, a byla to komedie velikých států, jež ochrany nepotřebují a nechtějí se dáti vázati světovou demokracií států a národů“.

Za 21 let. Před Vánoce roku 1903 na letišti Kitty Hawk (Amerika) letěl první člověk na létadle těžším vzduchu. Orville Wright vykonal první „let“ trvající 12 vteřin. A téhož dne jeho bratr Wilburn uletěl celých 59 vteřin. A dnes? Zázrak! Srovnávejte:

Délka trati proletěné bez přistání vzrostla z 284 m na 5300 km (!), rekord vytrvalostní z 59 vteřin na 38 hodin (!), rekord výškový z 5 metrů na 12.066 metrů (!), rekord rychlostní z 50 km na více než 400 km! Před 21 lety byl vzlet věcí úžasnou, vyžadující nesmírné odvahy a sportovní smělost, dnes jest toliko v Evropě udržován pravidelný vzdušný provoz na 20.000 km vzdušných linií (ve celém světě 36.000 km) a projektováno jest na 100.000 km nových linií! Před 21 lety v Kitty Hawk Američané Orville a Wilbur Wright zaznamenali své úspěchy: lety 12 vt. a 59 vteřin trvající. Po 21 letech američtí letci provedli cestu kolem světa!

A znalci vzduchoplavby tvrdí, že v nastávajících 21 letech bude vývoj daleko překotnější. Mož-

no prý očekávati, že v této době budou učiněny další veliké pokroky na cestě od pozemní dopravy ke vzdušné. Triumpfy prvních dvou desetiletí moderního letectví zdají se tomu nasvědčovati.

Také okénko! Ale tímto je však krásně vidět...
A.

Slavnostní koncert pěveckého sboru „Křížkovský“ v upomínku pětiletého prohlášení církve československé uspořádá výbor rad starších Velké Prahy ve středu 7. ledna 1925 o půl 8. hod. več. v sále Národního domu na Smíchově. Slavnostní projev učiní br. patriarcha Dr. K. Farský. Vstupenky k sezení po 10 Kč, 8 Kč a 6 Kč, k stání po 3 Kč. Záznamy přijímají rady starších aneb duchovní správy. Čistý výtěžek bude věnován pensijnímu fondu duchovenstva ČČS.

Naši čtenářské obci.

Vydavatelstvo „Českého Zápasu“ činí od Nového roku odvážný krok.

Vědomo si poklesu hospodářské síly našich příslušníků z valné většiny nezaměstnaných, hospodářsky slabých, na které dnešní krize trpce doléhá, chce vyjít jim dle možnosti vstříc.

Zlevňuje od 1. ledna 1925 „Český Zápas“ na 60 hal. za číslo.

Je samozřejmo, že toto zlevnění — téměř o 50%! — si vynucuje určité změny ve vnější organizaci listu.

Rozsah listu bude zmenšen na 8 stran, tedy pouze o 1/3, ačkoliv sleva činí skoro polovinu!

Družstvo i redakce velmi nerady se odhodlávají k tomuto zmenšení listu, když naopak úkoly listu každým dnem rostou.

Hospodářský moment jest však příkazem železným!

Obsahově bude změněný „Č. Zápas“ upraven tak, že odpadnou dlouhé odborné články a studie, kde vycházením v pokračováních byla pozornost čtenářova ztrátou souvislosti oslabována,* a budou nahrazeny články kratšími přístupnějšího obsahu.

Moment náboženského vzdělání a prohloubení našich příslušníků tím dotčen však nebude a nesmí býti. „Český Zápas“ i v budoucnu musí zůstat listem usilujícím o novou náboženskou kulturu českého člověka.

Čeho žádá při tomto kroku Tiskové družstvo od našich náboženských obcí a jejich reprezentantů — rad starších?

Aby ihned započaly s rozsáhlou agítací pro největší rozšíření nového zlevněného „Českého Zápasu“.

Tiskové družstvo podniklo tento dalekosáhlý krok tak pronikavého zlevnění listu — až po nejzazší mez režie — v dohodě s delegátem Ústřední rady,

* Uskutečnění zamyšlené revue je tím posunuto do okamžité přítomnosti. Přípravné práce se již konají.

který slíbil jejím jménem že bude vydán příslušný okružník na všechny bratrské rady starších s vřelým apelem o účinnou podporu v této veledůležitě věci.

Upozorňujeme již předem a prosíme, aby bratrské rady starších se

akce pro rozšíření našeho „Českého Zápasu“ okamžitě podjaly.

„Český Zápas“ musí nalézt od Nového roku dvojnásobný počet odběratelů!
Vydavatelstvo naděje se s jistotou, že jeho očekávání ve vlastních řadách nezklame!
Výsledkem se s radostí pochlubíme všem.

Úřední zprávy.

Synoda všeho duchovenstva ČČS konati se bude ve čtvrtek 8. ledna t. r. o 10. hod. dopolední v Nár. domě na Smíchově v Praze na paměť památné schůze bývalého „klubu reformního duchovenstva“ konané téhož dne před 5 lety, kdy založena byla zde církev československá. (Z Ústřední rady.)

V kanceláři Ústřední rady a diecéšní rady se za příčinou čištění místností dne 2. a 3. ledna neřáduje. A. Procházka, gen. tajemník.

Upozornění. Kancelář Ústřední rady upozorňuje znovu velmi důrazně na to, aby rady starších případně stavební odbory náb. obcí nedávaly zhotovovati u projektantů nákladné projekty stavební, které nemají jistoty, že budou příslušnými úřady církevními schváleny a jejich finanční základ není dosti zajištěn. K předběžnému schválení diecéšní případně Ústřední rady stačí skizza, která má teprve po souhlasu jmenovaných úřadů býti propracována podrobně. Důvod tohoto opatření jest značná nákladnost projektů, které musí býti projektantům zaplaceny, ať se stavebně uskuteční nebo ne.

Úředníkům vysokoškolským a středoškolským gymnasiistům! Československá církev přijme v nejbližší době větší počet mladších duchovních, svobodných i ženatých. Podle státních zákonů i církevní ústavy jest přípustno studijní dobu bohosloveckou zkrátiti z ohledu na jiná studia vykonaná nebo na jinou praxi. Blíží informace podá ochotně každá duchovní správa ČČS. Podrobnosti v kanceláři Ústřední rady, Praha-Vinohrady, Šmilovského 8.

Schůze diecéšní rady východočeské konala se 16. prosince v Pardubicích za přítomnosti 10 členů. Zápis minulé schůze schválen. Pokladní zpráva br. Holuba taktéž schválena. Na návrh br. Hoffra povoluje se br. pokladníkovi novoroční remunerace 400 Kč, bratru tajemníkovi 600 Kč. — Z fin. referátu br. Hudec: Za účelem opatření větší sumy pro fond na podporu vdov a sirotků po duchovních a jiných pracovnících ČČS naší diecése vyjednal referent podmínky pro uspořádání loterní akce, jejíž výhrou budou dva obrazy mistra Jana Dědiny. Akce bude provedena co nejdříve. Podpory z persekucního fondu, který již bude vyčerpán, poukázány 4 obcím a br. biskupovi. Aby br. biskup se mohl věnovati výhradně správě diecése a aby také revisioři a organizátoři mohli plně vyplniti svůj úkol, zřizuje se revisní fond z diecéšní daně. — Z osobního referátu: Uprázděny jsou Jilemnice, Svojišice, Uhl. Janovice. Ve Skutči nastoupí dosavadní tajemník DRy br. Žďárský jako pomocný duch. správce, v téže funkci br. Karafiát, uč. ze Zábřehu, ve Vysokém n. J. Žádosti Jenišovic se vyhoví. Za pomocné duchovní správce se hlásí 6 kandidátů. Br. Juřina resignuje na Chlumec, žádosti br. Svobody z Chrudimě o propuštění z

diecése se vyhovuje. Br. posl. Práškoví vyslovena jménem DRy br. biskupem soustrast při úmrtí jeho matky. Přípis br. Kubína z Jičína vyřídí referent. — Školní: Návrhy okrěsních školních výborů o vyučování se rozeslaly duchovním správám k vyjádření. Společné vyučování s dětmi vyznání čbr.-evang. zavedeno v Rakousích u Ostroměře. Souhlas příslušného farního úřadu jest v každém podobném případě nutný. Ve věci úpravy platů katechetských dopsáno zem. škol. radě. Br. učitel Drlému v Jablonci dáno povolení vyučovatí náboženství čsl. Rst. ve Velkých Hamrech žádá o zřízení katechetského místa. Přípis br. kat. Beneše z Jaroměře předán školskému odboru sněmovnímu. Dotaz o povinnosti Ryst. vůči katechetům z Dvora Král. vyřídí se definitivně po usnesení komise, jež na poměru tom pracuje. Čítánek bylo dosud prodáno 6.182. — Matřiční: Revise provedena v Chrudími. Duchovní správy se vyzývají, aby nejdéle do 1. března zaslaly příslušným revisorům veškeré duplikáty i z předcházejících let, pokud je neodevzdaly politickým úřadům. Ve věci sanace sňatků připravuje se návrh zákona. — Veřejnoprávní: Ustavující schůze konány v Ml. Boleslavi, kde DRu zastupoval br. kat. Černý z Turnova, v Bozkově, kde v zastoupení br. biskupa byl br. tajemník, a ve Vlastibořicích, kde byl přítomen br. biskup. Mimořádná valná hromada konala se v Nov. Benátkách. Státně potvrzen je br. duch. Metyš pro Litomyšl výt. zem. spr. pol. ze dne 12. listop. 1924 č. 470.337. Státně schválena je náb. obec Chlumec n. C. výt. min. šk. a nár. osv. ze dne 3. prosince 1924 č. 146.267/IV. Při projednávání stížnosti jisté náb. obce, že duch. kandidoval při obecních volbách, obnoveno na návrh br. Hůty usnesení dřívější, kterým se duchovní vybízejí, aby nikde kandidatur volebních nepřijímali. Řím.-kat. konsistoř v Hradci Král. zakázala svým duchovním konatí bohoslužby v gymnasiální kapli v Ném. Brodě. — Stavby: Ryst.

v Hlinsku a N. Pace zakoupily pozemek, v Jaroměři zaslány plány ÚŘě. Náb. obce se vyzývají, aby veškeré záležitosti stavební zasílaly přímo k posouzení br. inž. Petříčkovi, staviteli v Chocni, jakožto stavebnímu referentovi DRy. Současně se znovu připomíná, že příliš nákladné stavby nebudou schvalovány. — Organisační: Náb. obec v Chocni žádá o státní schválení. DR učini usnesení po vyjádření Vys. Mýta. Na tutěž žádost Zásmuk odpoví se písemně. Manifestační schůze proti stoupající reakci byla v Nov. Bydžově, bude v Hradci Král. Jednací řád pro DRu se připravuje. Žádosti některých obcí o jiné přiřazení vyřídí se písemně. Veškeré náb. obce necht zaslou své obvody s přiloženým vyznačením na mapě. O státní schválení žádá Dobruška a Kost. Lhota se Sadskou. DR upozorňuje náb. obce na nastávající 5leté výročí trvání naší CČS a vybízí k důstojné oslavě tohoto památného dne. Dále upozorňuje znovu, aby nebyla dávana doporučení k prodeji různých předmětů. Po vyřízení různých dopisů a záležitostí rázu vnitřního schůze skončena o 5. hod. odpo. Příští schůze bude svolána písemně. — Hůta, zapisovatel.

Organisační zprávy.

Svěcení duchovenstva CČS. U příležitosti slavnosti prvního zřizování našich zvolených 3 biskupů CČS, které konati se bude v chrámu svatomikulášském v Praze v úterý dne 6. ledna 1925 o 9. hod. dopolední, budou vysvěceni též první noví duchovní CČS a to v úterý 6. ledna o 5. hod. odpolední na jáhny a ve čtvrtek 8. ledna o 9. hod. dopolední na kněze. Kandidátů, kteří mají býti vysvěceni, jest 19.

Redakce prosí, aby jí byly včas oznamovány všechny akce náboženských obcí,

propagačních, dramatických, charitativních odborů, odborů mládeže atd. k uveřejnění. Stačí stručné oznámení korespond. lístkem do pondělí večer. Buďtež oznamovánv ovšem jen akce seriousní a kulturně výchovné. Přáním redakce by bylo, aby tato rubrika byla co nejuplnějším obrazem našeho života.

Z Karlína. O Novém roce vykoná bohoslužby a promluvu o 9. hod. ranní v zasedací síni radnice br. farář Janeš. — Vánoční nádílka dne 1. ledna 1925 o 4. hod. odpolední v klubovních místnostech besedy „Želenský“, Obecní dům města Karlína.

Místní výbor CČS pro Prahu III. a IV. pořádati bude každou první neděli v měsíci počínaje 4. ledna 1925 vždy o 9. hod. dop. Bohoslužby s promluvou v tělocvič. Budovcovy školy v Praze III., v Karmelitské ulici. Účast — i školních dětí — budiž co největší. Výbor.

Dochází nám . . .

K Novému roku objednejte si rychle Kalendář „Český Zápas“ na rok 1925.

Cena Kč 7.—, poštou Kč 7.80. — Objednejte v knihkupectví Tiskového a naklad. družstva CČS Praha II., Krakovská ulice 7.

Naše hnutí.

Redakce upozorňuje, že zmenšení rozsahu listu si vyžádá mimo jiné i změnu v otiskování zpráv a referátů. Uveřejníme

————— VYBRANÁ ČETBA „ČESKÉHO ZÁPASU“ ————— ————— SVAZEK 2. —————

JOSEF LIŠKA:

MÁŘÍ RANČÁKOVÁ

DĚJINNÉ OBRÁZKY Z DOB NEJTĚŽŠÍHO
UTRPENÍ NAŠEHO LIDU.

V PRAZE 1925.

NÁKLADEM TISKOVÉHO A NAKLADATELSKÉHO DRUŽSTVA
CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ., ZAPS. SPOL. S RUČ. OBM.

rádi vše podstatné, ba žádáme přímo, aby stručné referáty nám byly vždy zasílány, ale zprávy podružného rázu upravíme. To nechť laskavě bři dopisovatelé vezmou na vědomí. Současně znovu připomínáme, že kvitování různých sbírek a darů se musí dít formou co nejstručnější. Jinak nebude možno otiskovati.

Praha III. a IV. pořádala 14. prosince v Malostranské besedě vánoční nadílku. Po promluvě br. faráře Janeše, recitaci a sehrání „Vánoční scény“ br. Lemberka poděleno 198 dětí vánočkou a koledou a z těch 55 šatstvem, obuví a jinými potřebnými věcmi. Šest stařen obdrželo peněžitou výpomoc.

Z Michle. Ochrana matek a dětí“ v Michli konala 18. m. m. valnou hromadu. I zde našim odborům naskytá se vděčné pole působnosti. Podpořit matky nuzné a jich drobátka — což láskyplnějšího? Náš Propag. odbor od začátku neúnavně, nestranně a obětavě pracuje, než prosíme bratry a sestry, aby rozmnožili naše řady a pomohli, neboť žeň poválečných béd je velká — zachránců málo. — Počátkem prosince nám před členskou schůzí přednášel br. Šimšík. Děkujeme.

Ze Dvora Král. n. L. Společenský večer pořádáný jednotou mládeže dne 7. prosince vynesl ve prospěch stavby sboru čistých 1600 Kč.

Z Jindřichova Hradce. Dne 21. prosince konáno slavnostní uvedení v úřad faráře br. K. Svobody. Účastní byli i zástupci úřadů, města, škol, legionářů, českobr. církve a venkovských obcí. U vchodu do tělocvičny změněné dekorací v kapli byl uvítán br. předsedou Blažkem. U oltáře promluvil zástupce diecése br. farář Janeš. Pak za ohromné účasti konána br. Svobodou liturgie, po níž promluvil k přítomným. Celá slavnost zanechala hluboký dojem.

Z Král. Pole u Brna. V sobotu 20. m. m. na četně navštívené členské schůzi promluvil br. řed. Sedláček o nespravedlivých výsadách církve římsko-katolické. — Se stavbou sboru započneme nejpozději 1. března t. r. Současně vybudován bude i sál přednáškový a menší útulek pro naše studenty. Povinná pracovní povinnost stanovena na min. 20 hodin (v nutném případě, nemoc a pod. možno se vykoupiti). — Potvrzena volba dozorcího stavebního výboru: br. prof. čes. techniky Bašta, stavitel a ing. F. Novák, bři stavitelé Šimr a Tučapský. Bude zřízen i pohřební odbor a zvolen přípravný výbor. Po projevu br. Sedláčka schválena resoluce schůze v Lucerně v Praze, dne 18. listopadu. — Dne 21. m. m. konali jsme vánoční nadílku s programem, který se všem malým i velkým líbil. Děti dostaly vánočku, koledu a nutné části oděvu.

Různé zprávy.

Ne, tak si to nepředstavujeme. Smutná znamení se objevují téměř denně v novinách. Namátkou dvě zprávy. Z amerického Washingtonu čteme, že sněmovna schválila rozpočet válečného námořnictví, jehož výdaje činí na 300 milionů dolarů. Druhá zpráva, rovněž z Ameriky, ohlašuje nové a intenzivní zbrojení ve vzduchu... To je tedy ovoce mírové práce započaté tak slibně v Ženevě? Kdyby nás od let 1914 až 1918 nedělilo tak málo času, bylo by to snad přeci pochopitelnější. Ale takto? A nejsmutnějším zůstává, že Amerika není ani sama, ani první v této krvavé setbě.

Zasloužilý muž. Dne 8. prosince slavil padesáté výročí českobr. kněžství a duchovní práce vy-

sloužilý farář v Klobúkách a superintendent moravské diecése dr. Ferdinand Císař. Přejeme upřímně, aby k jeho 74 letům se přidružilo ještě mnoho jar požehnaného odpočinku a zaslouženého klidu. Jubilant pracuje literárně dále (šifra Homo Quidam) a lze se tudíž ještě těšiti na další ovoce pilného jeho života.

Na východě tma... V naší republice ubývá vzdělanosti od západu na východ. Posledním sčítáním lidu v roce 1921 bylo zjištěno (podle dat dosud nepublikovaných Státním statistickým úřadem), že v Čechách z obyvatelstva staršího 6 let, neznalo číst a psát 2.10 proc., na Moravě 2.65 proc., ve Slezsku 3.12 proc., na Slovensku 14.71 proc., a v Podkarpatské Rusi 50.03 proc. Průměrné číslo analfabetů v celé republice je 7.02 procent.

Toto je myšlení křesťana? Přiznáme se, že nečítáme časopis „Rozmach“, který vydává katolický básník Jar. Durych, známý svým bojovným výpadem proti Husovu pomníku na Staroměstském náměstí. Našli jsme však analýsu jednoho tam uveřejněného článku v „Obrodu“, známém orgánu římsko-katolických kněží, kteří nevědí, co chtějí. A odtamtud citujeme trochu oně málo křesťanské bojovnosti nad kterou se odůvodněně pozastavuje sám „Obrod“. V onom „Rozmachu“ jakýsi pan Schejnost píše: „Umění válečné není o nic méně vznešenější než jiné umění lidské. Vyžaduje právě tak genia osobnosti, pokory a suverenního ovládnání techniky umělecké. Před sudek (!) proti umění válečnému dědi po sobě všechny choré doby. Revoluce je však příliš mladá, zdravá a živelná, než aby nepočítala s válečným projevem lidského ducha, na to je třeba energie dekadentní, jaká se projevuje po velkých vysíleních národů, jak jsme poznali v pohusitském českobratrství, v porevolučním osvícenském filantropismu svatě aliance a v dnešním poválečném pacifismu.“ A jinde: „Neschopnost nepřátel neumenšuje velikosti vítěze, poněvadž každý poražený se uká-

Věnováno drahé vnučce

Liběnce

V Jičíně o Vánocích roku 1924.

J. Liška.

zal neschopným zvítěziti.“ Slyšme další: „Letošní oslavy Žižkovy přišly nečas. Jak těžko lze oslavovati válečného hrdinu, krutého jako všichni vojáci jeho doby, jenž ukázal tak jasně, že meč má velké slovo v dějinách národů, když jsme si pokusili namluviti, že válka je vrcholem ničemnosti a zvířecosti lidské.“ — „Ti, kteří dnes jej ctí tak holdbavě, by jemu, mstiteli a bojovníku, nikterak neimponovali svým hekotem, nechtě aspoň my jej uctíme svou statečností.“ — Dost! Všimněme si: „pokusili jsme si namluviti!“ Dle informací „Obrodu“ se citovaný autor těší „značné korpulentnosti své tělesné schránky“ a jistě jakživ žádnou frontu ani neviděl... To se to potom — žvaní! (jinak, promiň čtenáři, nelze se nám vyjádřiti).

Římskokatolický děkan p. Bárta v Českém Dubě se domnívá, že svěřený mu úřad vedení státních matrik, je snad politický sekretariát tak zvané strany „lidové“ a že může odpirati úkony, které koná jako státní funkcionář. Podrážděným tonem odepřel vystaviti nám pro naši příslušnici křestní list, že žádné rady starších neuznává. Nedivíme se tomu, že státem schválenou náboženskou obcí naší neuznává. Jeho přátelé neuznávají ani hlavu našeho státu, když na Svaté Hoře volali: „Naším nejvyšším vladařem je papež.“ My však panu děkanovi přes všecku jeho zlobu, nesrovnávající se s hlásanou láskou křesťanskou dokážeme, že státní funkce matriční bude konat vůči nám a našim příslušníkům bez nemístných a kněze nedůstojných poznámek. Nejbližší příležitost nám to ukáže. — Rada starších ČČS pro Český Dub a okolí.

Řím v roce 1925 chystá své tak zvané „milostivé léto“, které není ničím jiným než novým pokusem o výboj. Je nutno, aby i „nekatolický“ svět, který Pius XI. svolává milostivě pod pečlivá křídla Říma, tyto přípravy k církevní politické expanzi pod rouškou náboženské slavnosti sledoval co nejpozorněji. Vedle tohoto ždaného návratu „nekatolíků“ do lůna církve římské očekává Vatikán od této církevní-politické kampaně i „úpravu“ poměrů v Palestýně tak, „jak jí svatá práva katolické církve vyžadují...“ Jak vypadá v Palestýně poměr nových židovských kolonistů a pana monsignora Barlassiny, o tom jsme referovali nedávno. Je zajímavé, že před 25 lety, kdy se papež Lev XIII. při příležitosti posledního „milostivého léta“ obrátil písemným projevem ke křesťanské společnosti, hrála ještě v jeho listě nemalou roli otázka římská, t. j. otázka t. zv. církevního státu „uloupeného“ mu italskou vládou. *Letos o tom již mlčí*... Pak že se Řím ničemu nenaučí!

Luďácká láska k bližnímu. Citujeme prostě malou zprávu z „Nitranské Stráže“, kde čteme: „Farár v Lazanoch Peter Briška, krajiňský vzdělavatel slovenského Orla, bol odsúdený trenčianskou sedriou na jeden týždeň väzenia, pretože bral účasť pri rvačke v Bánovciach v júni 1922, pri ktorej bol poranený učiteľ Veselý...“ Tot pravý žák Hlinky, Jurigy a jich zahraničních našeptavačů. Nejen ústy, ale i pěstí...

Pražská porota. Smutná, ale pravdivá slova jsme o ní četli v „Č. Slově“: „Při posledním období pražské poroty jsme si řekli, že budeme soustavně glosovati její sezení. Nuže, skončilo se nové porotní období, které nebylo dlouhé, ale nebylo bez zajímavosti. Odsouzen byl jedině člověk, který se pokusil znásilnit učitelku. Osvobozena byla služebná, která na seníku zastřelila kočho, protože ji nechtěl za ženu. Osvobození byli učitel Podubský s hostinskou Valešovou, kteří se smluvili s lidmi o tom, kterak připraviti dítě o život. A osvobozena byla žena, která ze zlosti zapálila mužů chalupu. Nebyl jsem při jednáních a nevim, do jaké míry osvobozující rozsudky byly odůvodněny anebo nikoli. Vim jen, že ten kočů byl na seníku doopravdy zastřelen, že se o vraždu dítěte doopravdy jednalo a že tomu mužskému chalupu nad hlavou doopravdy shořela, že tyto delikty byly buď doznány anebo prokázány, a že pachatelé byli osvobozeni. Porota použila v těchto případech svého nejvyššího práva. Použila práva rozhodnutí tak a nikoli jinak, aniž motivovala důvody

svého rozhodnutí. Pokud pak jsem si všiml, byly dva osvobozující rozsudky rozhodnuty sedmi hlasy, které hlasovaly pro vinu, proti pěti hlasům, které se rozhodly pro nevinu. A k odsuzujícímu rozsudku je potřeba osmi hlasů. Ten poměr hlasů, v obou případech stejný, je jistě náhodný a nedá se z něho nic usuzovat. Ale pomyslel jsem si při tom na tuhle věc. Což kdyby se tak někdy stalo a v porotě bylo vylosováno pět lidí, kteří dejme tomu zásadně neuznávají deliktu, anebo trestu a kteří zásadně jsou proti světské spravedlnosti, anebo vůbec proti spravedlnosti jistého druhu, kterou považují za nedokonalou. Jsou přece takoví lidé. Jedni mají pro to důvody sociologické, druzí psychologické, třetí třeba žádné, ale těch pět, dejme tomu, by se rozhodlo, ať již z jakýchkoli důvodů, že ja nemravné, nespravedlivé, nelidské, kruté atd. zavratilí lidé do žalářů a všech pět by svými hlasy zásadně osvobozovalo obžalované. Komu by tito lidé byli odpovědni za svoje rozsudky? A jak by rozsudky těchto lidí byly vysvětlovány veřejnosti, kdyžž rozsudky porot netřeba vysvětlovati?“

Zadostiučinění. Srbský pravoslavný synod zasedávající nyní ve Sr. Karlovcích se postavil ostře proti další akci biskupa Dositeje v Čechách a na Moravě, poněvadž akce ta „nejen že nevykazuje výsledků, ale vyvolává ještě nové spory o kompetenci s cařihradským patriarchátem.“ Proto prý synod pozdravil dohodu bisk. Gorazda s arcib. Savatijem a tím podrobení se Gorazda cařihradskému patriarchovi...

Středověk v Rusku. (Z Moskvy.) Pod vlivem učení náboženské sekty baptistů (?) obyvatelstvo vesnice Romanovky v záporožské gubernii rozhodlo se, že vydá se na cestu do „Země Kanaán“. Proud těchto poutníků, většinou starců, žen a dětí, opustil vesnici, nesa v čele otevřené evangelium. Dobytek byl zůstaven doma bez dozoru, poněvadž kazatelé slibovali, že o hospodářství bude pečovati Bůh. S velkou námahou podařilo se přimět dav k návratu do vesnice... Široká ruská duše po staletí držena v duchovních poutech pravoslavi hledá věru divnými cestami Boha. Není však jejich vinou, že jim bylo odevždy lepší poznání zadržováno... *Špatná setba nemůže dát dobrého ovoce!*

Kalendář „Práva Lidu“ na rok 1925 vložený do čísla z 25. XII. má — kromě všech zbytečných a dávno nepsvěcených mariánských svátků — krásně svátkově (tučně) označený 16. květen (nepomucký svátek). Dni 6. července se podobné počty za to nedostalo... Že tam neschází ani svátek t. zv. Božího Těla, to už nepřekvapí. — Tady máte kousek rámusivého protiklerikalismu v praxi. Proti tomuto faktu zní úvodník téhož čísla psaný Ant. Němcem a laděný vysloveně protifirmsky — velmi mdle. Ten je teorií, ale onen ostudný kalendář je — živou praxí.

Ohromné požáry v československé republice prorokuje na r. 1925 zpravodaj rozpočtového výboru Národního shromáždění prof. dr. Srdínko. Vyhoří prý nejméně 17.250 obytných budov, každá v ceně alespoň 100.000 Kč a všechna námaha hasičů se stane marnou. Požárůžště, 1.725.000.000 Kč, obklopena budou houfy nebydlících a jejich nářky ozývati se budou na schůzích i v novinách. Jenom žháří se budou radovati z vystupujícího dýmu a chlubití jeden druhému, kolik ohňů, kolik národního majetku ještě zničiti hodlá... Nemají ani trochu slitování se spoluobčany bez přístřeší, ani citu pro republiku, která se pracně domáhá nové půjčky ve zlatě, aby ním mohla zaplatiti nesmírné sumy za dovážený — t a b á k z cizích zemí. — („Nový Lid“).

O válce jsme četli nedávno pěkná slova v Quidamově článku v „Československých Hlasech“. Článek onen měl zvláštní osudy. Byl z počátku světové války napsán pro „Husa“, vysázen, ale z konfiskován. Rukopis byl pozorným sazečem uschován a nyní, skoro po desíti letech vychází znovu. Je krásným dokladem srdatosti evangelického duchovního, který jej psal k poučení veřejnosti tehdy, kdy římští kuráti a fialoví i černí

prebendáři se zajíkali válečným nadšením. O Bismarkovi na př. Quidam píše: „Bismark jistě upřímně věřil ve své poslání a cítil se v právu, když sáhl po Elsas-Lotrinsku, jako kdys Achab po Rámot Galád (1. Král. 22, 3). Avšak vůči vlastní smrti řekl přec jen Bismark: „800.000 padlých mužů stojí mezi mnou a Bohem mým!“ To byla hodná změna v nazírání na válku. Ale nečekal s touto změnou ani na svou smrt. V cirkuláři k zástupcům severního bundu 29. července 1870 napsal již: „I úspěšnou válku samu o sobě pokládám za nejvyšší zlo, jež umění státnické mělo by uspořádati národům.“ Skutečně také železný kancléř od r. 1870 až do složení svého úřadu se válkám vyhýbal a jmenovitě s Ruskem smluvně dobrý poměr udržoval. Kdyby byl ještě Bismark na živu a kancléřem, nebylo by asi došlo k této válce „až do posledního muže“. — Snad nebyl „železný kancléř“ tak mravně silný, jak jej autor schválně líčí, ale ušlechtilou tendencí jeho chápeme, když ukazoval: „vždyť i ten krutý Bismark byl lidštější než vy...“ A ještě jednu ukázkou, kde ke slozům bible „malíčký oheň velký les zapálí“ píše: „To vidí dnes i ti, kdo měvše k tomu moc, strojili válku k vůli míru. Od Wilsona až do Černína zní v theorii jedno heslo: „Pryč s militarismem!“ V praxi ale pořad ještě platí: „Sem s militarismem! Similia similibus — podobné podobným třeba vyléčiti, ovšem ne v dávkách homeopatických. Radikálně! Belzebubem musí ďábel býti vymítán. Aby víckrát žádný národ do zbraně se nestavěl, musí každý národ zkusiti železného jeho militarismu. Aby psychologie národů se vzepřela všeobecné branné povinnosti všude, musí všeobecná branná povinnost býti zavedena také všude, kde posud nebyla. V Anglii, v Americe, i tam, kde ji již nyní nechtějí, jak na př. v Irsku, a kde se může vyplatiti jako tanec na nevyhaslé sopce.“ — Myslíme, že ani dnes, po deseti letech neškodí ze Quidamova článku trochu citovat...

K článku br. Fr. Beneše ve „Věstníku“ poznamenává redakce, že předpoklad pisatelův: „Jest samozřejmo, že našlo se mnoho lidí, kteří nadšení autorova nesdíleli a kteří svoje stanovisko redakci „Č. Z.“ oznámili“ jest úplně mylným, poněvadž došel pouze jeden jediný dopis a to ještě anonymní. Jeho se právě týkala odpověď Albouva. Anonymům se zpravidla vůbec neodpovídá a tentokrát se tak stalo pouze pro zásadní dosah otázky. V lokálce ona anonymita měla býti přepomenuta a pak by se asi br. B. jejímu tonu nedivil. Prosíme autora, aby nám ve „Věstníku“ podal bližší výklad odstavce: „Hůře jest, že Alba sám za šperky ty nevidí. Největším škůdcem, ba ničitelem církve jest mu totiž ten, kdo by z ní vasala některé politické strany činiti chtěl.“ — Jest nám úplně nesrozumitelným. Snad je vinna stylisace?

Z Bohutína. Rada starších ČČS v Bohutíně kvituje a vzdává díky za další dary došlé pro požárem postiženou rodinu Procházkovou. A to: Br. Ridl ze Zvole 20 Kč. Br. R. Novotný ze Zvole 10 Kč. Br. Pelc, Zvole, 10 Kč. S. Vobořilová, Praha, 10 Kč. Br. Martinek, Praha-Žižkov 20 Kč. Br. Os. Pudil, učitel, Prostějov, 15 Kč. Br. Ot. Polan, Pízeň, 12 Kč. S. Řeholková, Praha, 15 Kč. Br. Palatý, Brno, 10 Kč. Br. J. Melkus, Král. Pole, 20 Kč. Br. R. Čapek, učitel, Brno, 20 Kč. Br. Jindř. Pegřimek, Prostěj. Suchá, 20 Kč. Br. Fr. Holásek, Hlubeň-Vítkovice 10 Kč. Br. Alf. Dytmar, Moravičany 15 Kč. Br. rodině Linhartové, Bučovice, 15 Kč. Br. Fr. Šustr, Brno, 10 Kč. S. nejmenovaná, Kunovice, 20 Kč. S. M. Hansová, Praha-Karlín, 10 Kč. S. Kloknerová, Praha, 5 Kč. Firma J. Holub, Kroměříž, látka na šatstvo. S. M. Křenová, Vítkovice, šatstvo. Br. Divina Vel. Týnec, šatstvo, Celkem sešlo se Kč 4.736.34, mimo šatstva a obuvi — Oprava. V č. 49. „Českého Zápasu“ byla pod tímto nadpisem vytištěna omylem zmínka o duchovním Mir. Hladíkovi ze Žižkova (Praha). Konstatujeme, že bratr Miloslav Hladík, železniční zaměstnanec ze Žižkova, jenž má s naší náb. obcí písemné styky, nikdy se nevzdával za duchovního. Dárce v daném případě je bratr, jenž si nepřeje býti jmenován. — Rada starších ČČS v Bohutíně.

Vydrova továrna požívatín — Praha VIII.

vyrábí a doporučuje:

„Vydrovku“ žitnou kávu.

Dětskou moučku.

Polévkové konzervy.

Polévkové koření.

Lihuprosité ovocné šťávy „Julep“.

Oplatky máslové a j.

Šumící bonbony.

„Buchtin“, koření do pečiva.

Blůzy - Šaty - Pláště

Velkovýroba

B. Hanz, Praha I., Husova 19.
Sestrám pět procent slevy.**Dra FARSKÉHO ZPĚVNÍK**

v celoplátěné vazbě (bez not)

za pouhých Kč 6.—

nebo

ve skvostné celokožené červené vazbě
za Kč 18.—.Objednejte v knihkupectví Tisk. a naklad.
družstva ČČS, Praha II., Krakovská 7.**ASTMA, astmatické záchvaty**

podařilo se mně úplně omezit a téměř úplně vyléčit po pětiletém utrpení, takže úplně zmizely. Levné, příjemné a naprosto jisté léčení, žádné jedy, žádné injekce. Postup, jak jsem si počínal a tím způsobem poradiv, i desítky těžkých astmatiků zachránil před utrpením, vylíčil jsem v brožurce, kterou zasílám za náhradu tiskových výloh a poštov. Kč 3.— ve známkách. Adresa: JOSEF RAK, em. řed. Jevíčko, Morava.

RAZÍTKA pro rady starších a duchovní církve československé dodá

knihkupectví Tisk. a naklad. družstva ČČS, Praha II., Krakovská 7.

**Která starší slečna
či vdova,**

třebas s dítětem chtěla by se starat o domácnost 55letého pensisty, který by jí zaopatřil v stáří. Nejráději takovou, která má svůj domek. Nabídky písemné do administrace t. I.

Bratřím a sestrám se doporučuje
uměl. závod lakýrnický a malířství písma**Ant. Výleta,**
Praha VII., Zátíší číslo 20

Telefon 8698/II

ÚSTŘ. TOPENÍ A VĚTRÁNÍ

všech soustav provádí odborně:

ING. V. NĚMEC,

Praha V., Břehová ulice č. 3.

Telefon: 30.216.

Příležitostné dárky

veškeré toaletní potřeby, mýdla, voňavky, pudry, hřebeny, kartáče všeho druhu, pomůcky ku holení, rozprašovače a toaletní soupravy nabízí

Al. Trefný, parfumerie,
Praha II., Myslíkova ulice 25.
Sklad francouzské parfumerie.**Levné české peří!**

S. BENIŠ, Praha-Vinohrady, Krameriova ul. č. 26-134.

1 kg sedé dobré polodrané peří Kč 20.—, polobilé drané Kč 25.— Kč; bílé, prachové drané 35, 40, 50, 1 kg jemné, poloprachové drané peří 70, 80, 90 Kč. Zásilky na dobírku od 5 kg vyplaceny. - Výměna dovolena, za nehodící vrátím peníze. Ceník zdarma.

Stavební státní losy

za hotové i na mírné měsíční splátky. Hlav. výhra Kč1.000.000. - Tah 1. února a 1. srpna. V. Hrabánek a spol., bank. závod, Praha II., Václ. n. 56 (Na Košíku).

Bratři a sestry!

Rámy na obrazy,lepty a originály obdržíte v odborném závodě
Antonín Pospíšil, Smíchov, Palackého třída 39.**BRATŘÍM A SESTRÁM!**

Čištění, opravy a přestavování kamen a sporáků provádí za ceny mírné bratr

FR. KRATOCHVÍL,
závod kamnář., Praha I., ul. Karol. Světlé 7.**Klubovky,**patentní pohovky a křesla k rozložení pro lůžka v prvotřídním provedení
Jediná speciální výroba toho druhu
F. Walner, čalounictví, Praha II., Smečky 8-10.**J. LAURIN,**

velkoobchod uhlím

PRAHA-SMÍCHOV.

Telefon 1696.

Uhlí, koks, dříví

za ceny konkurenční.

Strojní, stavební a nábytkové truhlářství

BOHUMIL NEJTEK,

Praha-Žižkov,

Husinecká ulice čis. 48. — Telefon č. 30.546.

Varhany a harmonia

vyrábí a v nejlevnějších cenách dodává firma Václav Poláček, Rychnov n. Kn. Elektrická čerpadla vzduchu pro varhany. — Rozpočty a návrhy na požádání. — Doporučení: Pan V. Poláček, stav. varhan v Rychnově n. K. provedl nám 10rejstříkové varhany pneumatické k naší plné spokojenosti za cenu opravdu mírnou, pročež jej br. radám st. doporučujeme. Za radu starších ČČS v Holohlavech, C. Brebis, farář, t. č. jednatel.

Varhany

Harmonia — Piana — Pišťaly

dodá nejstarší česká továrna,
roku 1859 založená**JOSEF MELZER,**

pozor: (dříve otec Antonín Melzer)

KUTNÁ HORA.

Elektrická čerpadla vzduchu k varhanám a harmoniím. Žádejte návrhy a rozpočty.

Ing. A. M. Havel, Praha II.,
Havlíčkovo nám. číslo 24.

projektuje veškeré

stavby pozemní.

Porady ve věcech stavebních.

PRÁDLOdámské, veškeré druhy jako: košile, živůtky, spodky, kombinace atd.
pánské bílé i barevné: košile, spodky, límce, manžety, též gumové všech druhů. Kravaty, šle, hoje, galanterní zboží.**PLETENÉ ZBOŽÍ**

Punčochy dámské, dětské černé i bar. Ponožky, rukavice, prádlo, ref. spodky. Vše v největším výběru a při nejlevnějších cenách doporučuje modní obchod

BOH. J. HRÁSKÝ**PRAHA VII., Bělského 33.**

Sňatky.

Křtiny.

Autodoprava osobní

Ant. Svoboda

Karlín, Vinohradská 17.

Telefon 4945.

Pohřby.

Plesy.

